

De gemeenteraad Gulpen-Witterm
Postbus 56
6271 AB Gulpen

Uw brief van :	Behandeld door : L. Steensma
Uw kenmerk :	Onderwerp : Raadsinformatiebrief evaluatie duurzaamheidsacties Samen Groen
Ons kenmerk: U.24.00884	Dossiercode :
	Bijlagen :
	Verzonden :

Beste raadsleden,

Wij hebben u onlangs geïnformeerd over de communicatieaanpak rondom Duurzaamheid. We hebben aangegeven dat we u in het 4e kwartaal een update sturen over de voortgang. Omdat dit voorjaar al veel initiatieven uitgevoerd zijn waarmee we de bewustwording én samenwerking rondom Duurzaamheid in onze omgeving bevorderen, vinden we het gepast om u van een tussentijdse update te voorzien.

We hebben onder andere ingezet op klimaatadaptatie en zwerfafval

Dat hebben we gedaan door middel van laagdrempelige, leuke acties mét en voor bewoners. Zoals de Landelijke Opschoondag, 'Ontsteen je Tuin' en een regentonnenactie. Ook de allerkleinste inwoners van 4 tot en met 8 jaar van Gulpen-Witterm hebben we geënthousiasmeerd! Er is speciaal voor hun een theatervoorstelling geweest over 'Plastic Soep'. In deze raadsinformatiebrief geven wij een toelichting op het verloop van elk van deze initiatieven.

Landelijke Opschoondag 2024 (LOD24)

Ter voorbereiding op de LOD24 is er vanuit het cluster Duurzaamheid contact gelegd met de contactpersoon van de Geulcleanup en de vrijwillige ZwerfAfvalPakkers (ZAP'ers) die zich al eerder bij de gemeente hebben aangemeld. Om zoveel mogelijk inwoners te bereiken en betrekken bij deze opschoondag hebben we een mix aan communicatiemiddelen ingezet. De gemeente heeft opschoonmaterialen uitgeleend aan de deelnemers. Ze zijn persoonlijk afgeleverd en weer opgehaald.

Maar liefst 78 personen uit onze gemeente deden mee! De aanmeldingen waren mooi verdeeld binnen de gemeente. In bijna alle kernen kon men aan de slag. Op zaterdag 23 maart was het dan zover. Enthousiaste deelnemers, een beetje hagel én het zonnetje zorgden voor een mooie dag. Er werd onder andere opgeschoond in Gulpen, Wijlre, Stokhem, Beutenaken, Euverem, Epen, Mechelen, Partij, Ingber en Nijswiller. In totaal ruim 30 zakken zwerfafval. Als bedankje kregen de vrijwilligers aansluitend aan de actie een hapje en een drankje door de gemeente aangeboden.

Dit was de eerste landelijke opschoonactie waarvoor de gemeente Gulpen-Witterm haar inwoners heeft opgeroepen om hieraan mee te doen. Er is bewust voor gekozen om niet met een belerende vinger te wijzen om zwerfafval op te ruimen maar om te laten zien dat er mensen zijn die vrijwillig hun handen uit de mouwen willen steken. Op deze wijze wordt bewustwording en het saamhorigheidsgevoel aangewakkerd.

Vanuit Duurzaamheid willen wij volgend jaar graag weer een actie voor de LOD organiseren. We zien het als een uitdaging om nóg meer mensen te enthousiasmeren hiervoor. Alhoewel de grootste uitdaging is ervoor te zorgen dat er helemaal geen zwerfafval meer is.

Ontstaan je Tuin

Dit voorjaar heeft de gemeente extra ingezet op klimaatadaptatie. Hoe kunnen wij de bewustwording van onze inwoners over het veranderende klimaat vergroten en dan met name: "Wat kunnen zij zelf doen?" Een eenvoudig voorbeeld hiervan is het verwijderen van tuintegels en hiervoor planten terug te plaatsen. Om tuinen klimaatadaptief te maken zijn er 4 actiedagen georganiseerd waarbij inwoners gratis tuintegels konden inleveren. In ruil daarvoor mochten zij gratis plantjes uitzoeken. Men kon minstens 1m² en maximaal 2m² aan tuintegels inleveren. Per 1m² mocht men 3 planten uitzoeken. De planten voor deze actie werden geleverd door een lokaal plantencentrum in Wijlre. De actiedagen hebben plaatsgevonden op woensdag 27 maart in Gulpen, zaterdag 30 maart in Mechelen, woensdag 3 april in Eys en op zaterdag 6 april 2024 in Wijlre.

In totaal hebben 86 inwoners meegedaan aan deze actie en is er voor ruim 141 m² aan tuintegels ingeleverd. We mogen concluderen dat de actie 'Ontstaan je Tuin' een succes is geweest. De omgeving reageerde heel enthousiast en het is de bedoeling om nog meer bewustwording te creëren. Bewustwording is lastig te toetsen maar de reacties geven een goed beeld. Deze actie trok ook de aandacht van de media. Heuvelland Vandaag maakte er een interessant en leuk item over, waardoor deze actie nog meer mensen heeft bereikt: . <https://heuvellandvandaag.nl/stenen-ruilen-voor-plantjes-2024>.

In het voorjaar van 2025 wil het cluster Duurzaamheid graag weer een 'Ontstaan je Tuin' actie houden. Alle meewerkende partijen aan deze actie hebben aangegeven dat zij voor een volgende actie weer mee willen werken.

Regentonnenacties 2021-2024

De gemeente heeft al meerdere regentonnenacties georganiseerd. Zo zijn er door cluster Civiele en Cultuurtechniek in 2021 552 regentonnen verstrekt binnen de gemeente. In 2022 zijn er vanwege de nasleep van de waterramp geen regentonnen verstrekt.

In 2023 is er weer een actie gehouden en hiervoor zijn door de gemeente 690 regentonnen beschikbaar gesteld met een inhoud van 227 liter inclusief voet en kraan. In totaal schreven 690 inwoners zich in voor een regenton. Inschrijven kon telefonisch en via email. Binnen een mum van tijd waren alle regentonnen vergeven. De betreffende inwoners konden hun regenton afhalen bij Hubo afbouwcentrum Jan Opreij in Margraten. Toch werden niet alle regentonnen opgehaald. Er bleven 177 regentonnen over.

Met de overgebleven 177 regentonnen hebben we eind maart opnieuw een Regentonnenactie opgestart. Ook dit jaar konden inwoners van Gulpen-Witterm, die niet met de voorgaande actie hebben meegedaan, een regenton aanvragen.

De telefonische en online inschrijving op 6 april 2024 verliep zeer snel en binnen 2 uur waren alle regentonnen vergeven. De afhaaldagen waren op 13 en 20 april. Ook nu werden niet alle regentonnen afgehaald. In totaal zijn er ca. 30 regentonnen over.

Veel inwoners hebben gebruik kunnen maken van de Regentonnenactie. De reacties hierover zijn positief. Omdat bij beide acties niet alle vergeven regentonnen werden opgehaald, lijkt het niet zinvol om volgend jaar weer een Regentonnenactie te houden. Er is ruimschoots voldaan aan het amendement en het beschikbare budget hebben we besteed. Bewustwording rondom klimaatadaptatie van de leefomgeving houdt natuurlijk niet op.

Theatervoorstelling 'Plastic Soep' van De Klimaatjes

'Plastic Soep' heet het kinderboek van Judith Koppens & Andy Engel. Dit kinderboek gaat over dat De Klimaatjes genieten van de zon en de zee. Wanneer Kikker een frisse duik neemt, lijkt hij daarna wel een plastic zeemonster. Er plakt allemaal rommel aan zijn kikkerlijf! Gelukkig weten de Klimaatjes een oplossing. Dit verhaal heeft Create Studio geïnspireerd om met theatergroep De Klimaatjes een vrolijke, interactieve en educatieve voorstelling te maken voor leerlingen van 4 t/m 8 jaar (groepen 1 t/m 4 van de basisschool).

Eind vorig jaar zijn de basisscholen in Gulpen-Witterm benaderd met de vraag of zij geïnteresseerd zijn om deze voorstelling bij te wonen. Maar liefst 3 scholen hebben zich voor de theatervoorstelling aangemeld. Klavertje 4 te Eys, Witheim te Mechelen en à Hermkes uit Epen. Een paar weken voor de voorstelling hebben de scholen het boek 'Plastic Soep' aangeboden gekregen om de kinderen voor te bereiden op de voorstelling.

Op maandag 22 april 2024 was het dan zover. Alle 150 schoolkinderen met hun begeleiders werden met de bus van school opgehaald en naar 't Gulperhoes gebracht om daar de voorstelling bij te wonen. Na afloop van de voorstelling werden de groepen weer netjes op school afgezet. In totaal werden hier 4 bussen voor ingezet. De dag was ingedeeld in een ochtend- en een middagvoorstelling. De kinderen kwamen hand in hand bij 't Gulperhoes binnen en de sfeer zat er goed in. De kinderen herkende de liedjes en sommigen kinderen zongen enthousiast mee.

Het cluster Duurzaamheid is van mening dat het bij een eenmalige theatervoorstelling moet blijven. In de voorstelling werd van zwerfafval een kunstwerk gemaakt en er werd in verhouding weinig verteld over het scheiden van afval en op opruimen ervan. Momenteel zijn er ideeën om meer te koersen op educatieprogramma's op de scholen zelf. Deze lessen kunnen gaan over zwerfafval maar ook over bijvoorbeeld biodiversiteit of energiebesparing.

Hoe verder?

Zoals in het begin al aangegeven, informeren wij u graag in het 4e kwartaal van dit jaar weer over de voortgang van de thema's die het cluster Duurzaamheid heeft geboekt, waar we tegenaan zijn gelopen en wat we verder gaan uitwerken en oppakken.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Gulpen-Witterm,
de secretaris, de burgemeester,

R.H.M. Sluijsmans

ing. N.H.C. Ramaekers-Rutjens